ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1955

Vyhlásené: 31.08.1955 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

40

Nariadenie ministra zdravotníctva

z 18. augusta 1955

o boji proti prenosným nemociam

Minister zdravotníctva nariaďuje podľa § 15 zákona č. 4/1952 Zb., o hygienickej a protiepidemickej starostlivosti, a § 16 ods. 1 zákona č. 103/1951 Zb., o jednotnej preventívnej a liečebnej starostlivosti:

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Boj proti prenosným nemociam plánujú, organizujú, riadia, kontrolujú a vykonávajú orgány hygienickej a protiepidemickej služby.

(2) S orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby úzko spolupracujú v boji proti prenosným nemociam zariadenia a pracovníci preventívnej a liečebnej starostlivosti, ktorým sa priamo zveruje vykonávanie niektorých hygienických a protiepidemických opatrení, najmä opatrení týkajúcich sa tuberkulózy a pohlavných nemocí.

(3) V boji proti nemociam prenosným zo zvierat na ľudí spolupracujú s orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby orgány veterinárnej služby; orgány veterinárnej služby postupujú pritom v súlade s opatreniami nariadenými orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby.

§ 2
Hlásenie prenosných nemocí

(1) V záujme sústavného a účinného boja proti prenosným nemociam musia sa včas hlásiť a viesť v evidencii:

A. onemocnenia, podozrenia z onemocnenia a úmrtia pri

a) aktívnej tuberkulóze pľúcnej a mimopľúcnej,

b) pohlavných nemociach:

1. syfilise (Syphilis),
2. kvapavke (Gonorrhoea),
3. mäkkom vrede (Ulcus molle),
4. štvrtej pohlavnej nemoci (Lymphogranuloma venereum),

c) týchto ďalších prenosných nemociach:

1. brušnom týfe (Typhus abdominalis),
2. paratýfoch A, B, C (Paratyphus A, B, C),

3. ostatných salmonelózach (Salmonellosis),
4. ázijskej cholere (Cholera asiatica),
5. brucelózach (Brucellosis),
6. úplavici (Dysenteria),
7. otravách a nákazách z požívatín (Intoxicatio et infectio alimentaris),
8. šarlachu (Scarlatina),
9. ruži (Erysipelas)
10. záškrte (Diphteria),
11. čiernom (dávivom) kašli (Pertussis),
12. epidemickom zápale mozgových blán (Meningitis cerebrospinalis epidemica),
13. seróznom zápale mozgových blán (Meningitis serosa),
14. moru (Pestis),
15. tularémii (Tularemia),
16. malomocenstve (Lepra),
17. strnutí (Tetanus),
18. sneti slezinnej (Anthrax),
19. sopľavke (Melleus),
20. návratnej horúčke (Febris recurrens),
21. Weilovej nemoci (Morbus Weili),
22. ostatných leptospirózach (Leptospirosis),
23. prenosnej detskej obrne (Poliomyelitis anterior acuta),
24. onemocnení spôsobenom vírusmi zo skupiny Coxsackie,
25. vírusových meningoencefalitídach (Meningoencefalitis),
26. pravých kiahňach (Variola vera),
27. osýpkach (Morbilli),
28. epidemickom zápale príušníc (Parotitis epidemica),
29. žltej horúčke (Febris flava),
30. nákazlivom zápale pečene (Hepatitis infectiosa),
31. besnote (Lyssa),
32. trachóme (Trachoma),
33. papagájej nemoci (Psittacosis) a iných ornitózach,
34. slintačke (Aphtae epozooticae),
35. škvrnivke (Typhus exanthematicus),
36. Q-horúčke (Q-rickettsiosis) a iných riketsiózach,
37. malárii (Malaria),
38. toxoplazmóze (Toxoplasmosis),
39. trichinóze (Trichinosis),
40. ankylostomatóze (Ankylostomatosis),

41. mikrospóriách (Mikrospória),
42. trichofýcii (Trychophytia),
43. fáve (Favus),
44. rinoskleróme (Rhinoskleroma),
45. chrípke (Influenza),
46. atypickom vírusovom zápale pľúc (Pneumonia virosa atypica),
47. horúčke šestonedeliek po pôrode a po potrate (Sepsis puerperalis),
48. mastitídach rodičiek (Mastitis puerperalis),
49. zápale mozgu po očkovaní (Encephalitis post vaccinationem);

B. úmrtia osôb nemocných aktívnou tuberkulózou, ak ide o úmrtie z inej príčiny;

C. onemocnenia, podozrenia z onemocnenia a úmrtia v detských kolektívoch a lôžkových zariadeniach preventívnej a liečebnej starostlivosti pri

1. ružienke (Rubeola),
2. ovčích kiahňach (Varicella),
3. nákazlivých zápaloch sliznice ústnej (Stomatitis infectiosa),
4. helmintózach (Helminthosis),
5. pneumocystovom zápale pľúc (Pneumocystis carini),
6. listerióze (Listeriosis), a
7. stafylokokových onemocneniach novorodencov (Staphylodermia conjunctivitis etc.);

D. onemocnenia epidemickými hnačkami novorodencov a iné hnačkové onemocnenia hromadne sa vyskytujúce;

E. onemocnenia svrabom u osôb

a) hromadne ubytovaných,
b) prichádzajúcich pri výkone svojho povolania do priameho styku s požívatinami alebo s väčším počtom osôb, najmä v doprave a spojoch,
c) dochádzajúcich do detských kolektívov, škôl a iných učilíšť alebo na miesto, kde sa zdržuje väčší počet ľudí,
d) prichádzajúcich do styku s hospodárskymi zvieratmi.

(2) Hlásiť a viesť v evidencii treba tiež osoby

a) vylučujúce zárodky brušného týfu, paratýfov a iných salmonelos, úplavice a záškrtu,
b) pohrýzané besným alebo z besnoty podozrelým zvieratom.

(3) Hlavný hygienik môže nariadiť povinné hlásenie aj iných prenosných nemocí, než sú uvedené v odseku 1, prípadne môže rozšíriť povinnosť hlásenia pri nemociach uvedených v odseku 1 písm. C. a E. na všetky prípady a povinnosť hlásenia a evidencie i na osoby vylučujúce iné choroboplodné zárodky, než sú uvedené v odseku 2 alebo na osoby vylučujúce cudzopasníkov. Ak to vyžaduje epidemiologická situácia, môže to isté urobiť vo svojej pôsobnosti so súhlasom nadriadeného hygienika krajský a okresný hygienik.

§ 3
Osoby povinné hlásením

(1) Hlásenie prenosnej nemoci je povinný urobiť každý lekár, ktorý zistí skutočnosti, ktoré sa majú hlásiť. Tú istú povinnosť má aj zverolekár, najmä ak ide o nemoc prenosnú zo zvierat na ľudí. Zverolekár je povinný hlásiť tiež každé onemocnenie zvieraťa nemocou prenosnou na ľudí, na ktorú sa vzťahuje povinnosť hlásenia podľa § 2.

(2) Každý iný zdravotnícky pracovník, ak má dôvodné podozrenie, že ide o prenosnú nemoc, je povinný oznámiť to príslušnému lekárovi.

§ 4
Spôsob hlásenia

(1) Hlásenie prenosnej nemoci podáva ošetrujúci lekár na predpísaných tlačivách ihneď po zistení onemocnenia, podozrenia z onemocnenia alebo úmrtia okresnému hygienikovi a obvodnému lekárovi; pri tuberkulóze, pohlavnej nemoci a kožnom plesňovom onemocnení podáva sa hlásenie príslušnému oddeleniu zdravotníckeho strediska, ktoré potom zasiela pravidelne okresnému hygienikovi prehľady týchto hlásení. Ak ide o dieťa navštevujúce detské alebo výchovné zariadenie, upovedomí ošetrujúci lekár tiež správu tohto zariadenia.

(2) Pri onemocnení a podozrení z onemocnenia ázijskou cholerou, morom, pravými kiahňami, žltou horúčkou a škvrnivkou alebo inými prenosnými nemocami, ktoré určí hlavný hygienik alebo s jeho súhlasom krajský hygienik, treba okrem predpísaného písomného hlásenia urobiť ihneď hlásenie telefonicky, telegraficky alebo osobitným poslom okresnému a krajskému hygienikovi.

(3) Zverolekár hlási onemocnenie alebo podozrenie z onemocnenia prenosnou nemocou okresnému hygienikovi písomne, v naliehavých prípadoch telefonicky, telegraficky alebo osobitným poslom. Onemocnenie zvieraťa nemocou prenosnou na ľudí hlási zverolekár prostredníctvom okresného zverolekára okresnému hygienikovi.

(4) Okresný hygienik bez meškania upovedomí okresného zverolekára o každom onemocnení človeka besnotou, sneťou slezinnou a sopľavkou, prípadne tými inými nemocami prenosnými zo zvierat na ľudí, ktoré určí hlavný hygienik po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva.

(5) Ministerstvo zdravotníctva určí podrobnosti o hlásení prenosných nemocí, o ich evidencii a o štatistickom spracovaní dôjdených hlásení; pokiaľ ide o hlásenie zverolekármi, urobí tak po dohode s Ministerstvom pôdohospodárstva. Pre tuberkulózu, pohlavné nemoci a kožné plesňové onemocnenia určí Ministerstvo zdravotníctva potrebné odchýlky.

§ 5
Povinnosť lekárskeho vyšetrenia a liečenia; opatrenie lekárskej pomoci

(1) Osoby, ktoré onemocneli prenosnou nemocou, osoby podozrelé z onemocnenia takou nemocou (§ 10 ods. 1) a prípadne i osoby podozrelé z nákazy [§ 14 písm. c)] sú povinné sa podrobiť lekárskemu vyšetrovaniu, potrebným skúškam a liečeniu, ako aj izolácii alebo karanténe, ak je to im nariadené ošetrujúcim lekárom, prípadne orgánom hygienickej a protiepidemickej služby; liečeniu sú povinné sa podrobiť v každom prípade osoby nemocné pohlavnou nemocou alebo aktívnou tuberkulózou.

(2) K osobe, ktorá onemocnela prenosnou nemocou uvedenou v § 2 alebo ktorá je podozrelá z onemocnenia takou nemocou, musí sa podľa jej zdravotného stavu bez meškania privolať lekár alebo sa jej musí inak zaobstarať lekárska pomoc. Tým sú povinní

a) zodpovedný člen domácnosti nemocného alebo plnoletý spolubývajúci nemocného,

b) osoba, ktorá ošetruje nemocného,

c) majiteľ bytu alebo domový dôverník,

d) zodpovedný vedúci školy alebo iného učilišťa alebo skupiny osôb spoločne ubytovaných pri onemocnení osoby, zverenej jeho starostlivosti alebo zdržujúcej sa v takom učilišti, alebo člena skupiny; rovnakú povinnosť má osoba zodpovedná za vedenie podniku, závodu alebo zariadenia pre hromadné ubytovanie pri onemocnení osôb tam zamestnaných alebo tam ubytovaných.

(3) Povinnosť zaobstarať lekársku pomoc nastáva u osôb uvedených v odseku 2 písm. b) až d) len vtedy, ak niet osoby uvedenej na prednejšom mieste alebo ak nesplnila táto osoba bez meškania túto svoju povinnosť.

Epidemiologické vyšetrovania

§ 6

(1) Potrebné vyšetrovania v súvislosti s výskytom prenosných nemocí (epidemiologické vyšetrovania) vykonávajú orgány hygienickej a protiepidemickej služby. Zariadenia preventívnej a liečebnej starostlivosti sú povinné pri tomto vyšetrovaní poskytovať všetku potrebnú odbornú pomoc. Pri epidemiologickom vyšetrovaní spolupracujú orgány hygienickej a protiepidemickej služby s orgánmi veterinárnej služby, ak ide o nemoc prenosnú zo zvierat na ľudí.

(2) Orgány hygienickej a protiepidemickej služby, ako aj odborní pracovníci hygienicko-epidemiologických staníc a pracovníci zariadení preventívnej a liečebnej starostlivosti vykonávajú epidemiologické vyšetrovania vo všetkých miestach, kde možno v súvislosti s onemocnením zistiť okolnosti dôležité pre zistenie ohniska nákazy a posúdenie príčin a ciest šírenia nemoci, a kde treba vykonať potrebné preventívne opatrenia.

§ 7

(1) Všetky úrady (orgány), podniky, zariadenia a organizácie, zvlášť dobrovoľné organizácie pracujúcich, sú povinné pomáhať orgánom hygienickej a protiepidemickej služby, prípadne i pracovníkom preventívnej a liečebnej starostlivosti pri plnení ich úloh v boji proti prenosným nemociam.

(2) Každý, kto môže svojou činnosťou napomáhať orgány hygienickej a protiepidemickej služby, ako i pracovníkov preventívnej a liečebnej starostlivosti v boji proti prenosným nemociam, je povinný tak na ich vyzvanie urobiť; najmä je povinný oznámiť všetky okolnosti dôležité v záujme epidemiologického vyšetrovania. Osoba nemocná prenosnou nemocou, najmä nemocou pohlavnou, je povinná označiť lekárovi na jeho vyzvanie zdroj nákazy a osoby, ktoré mohla sama nakaziť.

Ochranné opatrenia

§ 8

(1) Orgány hygienickej a protiepidemickej služby môžu nariadiť potrebné ochranné opatrenia proti prenosným nemociam. Týmito opatreniami sú najmä:

1. preventívne prehliadky osôb pri hromadnom ubytovaní a pred hromadnými transportmi, prípadne i určitých skupín obyvateľstva, ktoré určí podľa epidemiologickej situácie hlavný hygienik,

2. periodické prehliadky osôb činných v potravinárstve (čítajúc do toho osoby činné v bitúnkoch, pri dojení mlieka a v zeleninárskych záhradách), vo vodárňach, v detských a výchovných

zariadeniach, v zariadeniach hromadného ubytovania, v zdravotníckych zariadeniach, najmä v zariadeniach preventívnej a liečebnej starostlivosti a pri výrobe liečiv, ďalej v holičstve a kaderníctve, v podnikoch živočíšnej výroby, v ktorých sú zavedené veterinárne opatrenia na zdolanie nemoci prenosnej zo zvierat na ľudí, v čistiacich staniciach, v kanalizačných zariadeniach, v kafiléria ch, v zberniach uhynutých zvierat a na mrchoviskách, ako i prehliadky iných skupín obyvateľstva, ktoré určí podľa epidemiologickej situácie hlavný hygienik.

(2) Osoby uvedené v odseku 1 sú povinné podrobiť sa vyšetrovaniu klinickému i laboratórnemu v zariadeniach, ktoré určí okresný hygienik.

(3) O ochrannom očkovaní proti prenosným nemociam platia osobitné predpisy.

§ 9

(1) Pre prehĺbenie boja proti prenosným nemociam môžu orgány hygienickej a protiepidemickej služby tiež

a) vykonávať alebo nariadiť dezinfekciu a asanáciu podozrelých vôd, pôdy a iných predmetov a miest, prípadne zakázať alebo obmedziť užívanie podozrelých studní, prameňov, povrchových vôd a iných vodných zdrojov, pokiaľ nejde o prevádzkové vody,

b) zakázať alebo obmedziť výrobu, predaj a podávanie niektorých druhov požívatín.

(2) O hubení škodlivých živočíchov platia osobitné predpisy.

Protiepidemické opatrenia

§ 10

(1) Ošetrujúci lekár nariadi izoláciu osôb nemocných prenosnou nemocou uvedenou v § 2 a izoláciu osôb, u ktorých sa síce prejavujú niektoré príznaky takej prenosnej nemoci, ale nemožno bezpečne súdiť na onemocnenie touto nemocou (podozrelých z onemocnenia prenosnou nemocou). Izoláciu môže nariadiť ošetrujúci lekár aj pri iných prenosných nemociach, ak je to v záujme ochrany kolektívu.

(2) Izolácia sa vykonáva v nemocnici alebo v príslušnom odbornom liečebnom ústave (ústavná izolácia), prípadne v domácnosti nemocného alebo podozrelého z onemocnenia (domáca izolácia).

(3) Izolácia sa musí vykonať tak, aby sa zamedzilo ďalšie šírenie nemoci.

(4) Domácu izoláciu môže povoliť ošetrujúci lekár pri

a) tuberkulóze,

b) pohlavných nemociach,

c) brucelózach,

d) otravách a nákazách z požívatín,

e) ruži,

f) čiernom (dávivom) kašli,

g) tularémii,

h) niektorých leptospirózach,

ch) osýpkach,

i) ružienke,

j) ovčích kiahňach,

k) epidemickom zápale príušníc,

l) trachóme v aktívnom štádiu nemoci,

m) slintačke,

n) nákazlivom zápale sliznice ústnej,

o) toxoplazmóze,

p) trichinóze,

q) ankylostomatóze,

r) helmintózach,

s) svrabe,

t) rinoskleróme, pokiaľ nejde o aktívne štádium nemoci,

u) chrípke a

v) mastitídach rodičiek,

ak sú pre to dané predpoklady priestorové i vecné a ak možno vykonávať priebežnú dezinfekciu a riadne ošetrenie nemocného; v pochybných prípadoch rozhodne o domácej izolácii okresný hygienik.

(5) Ak nie sú dodržané zásady účinnej domácej izolácie, môže okresný hygienik dodatočne nariadiť izoláciu ústavnú.

(6) Po čas domácej izolácie je nemocný (podozrelý) pod sústavným dohľadom lekára a je povinný dovoliť prístup do svojej domácnosti ako lekárovi, tak aj ním poverenému zdravotníckemu pracovníkovi.

(7) Ak sa vykonáva domáca izolácia pri tuberkulóze, môže okresný hygienik nariadiť na návrh ošetrujúceho lekára oddelenie rodinných príslušníkov od nemocného, prípadne premiestenie detí z jeho domácnosti na čas nevyhnutnej potreby do vhodnej rodinnej alebo ústavnej starostlivosti.

(8) Vo výnimočných prípadoch sa môže povoliť domáca izolácia i pri nemociach, pri ktorých je inak nariadená izolácia ústavná. Povolenie na to môže dať okresný hygienik; v závažnejších prípadoch si vyžiada okresný hygienik schválenie krajského hygienika.

(9) Hlavný hygienik alebo s jeho súhlasom krajský hygienik môže podľa pokrokov lekárskej vedy alebo podľa zmeny v povahe nemoci rozšíriť alebo zúžiť výpočet uvedený v odseku 4.

§ 11

(1) Počas domácej izolácie musí sa pri lôžku nemocného vykonávať dokonalá priebežná dezinfekcia podľa pokynov ošetrujúceho lekára.

(2) Bezprostredne po tom, čo nemocný prenosnou nemocou bol dopravený do ústavnej izolácie, zmenil byt, bol vyliečený alebo zomrel, vykoná príslušná hygienicko-epidemiologická stanica záverečnú dezinfekciu na všetkých miestach, kde je to potrebné.

(3) V súvislosti s priebežnou alebo záverečnou dezinfekciou vykoná hygienicko-epidemiologická stanica podľa potreby i hubenie škodlivých živočíchov.

(4) Spôsob a druh dezinfekcie určí Ministerstvo zdravotníctva osobitnými smernicami.

§ 12

Okresný hygienik môže nariadiť, aby byty nemocných prenosnými nemocami alebo podozrelých z onemocnenia týmito nemocami, prípadne i domy, v ktorých tieto osoby prebývajú, boli pri povolenej domácej izolácii označené vhodnými varovnými nápismi.

§ 13

Okresný hygienik môže vysloviť na prechodný čas alebo trvalo zákaz výkonu určitého povolania alebo činnosti, pri ktorých by sa mohla šíriť nákaza,

a) osobám nemocným prenosnou nemocou počas nemoci,

b) osobám trpiacim chronicky prebiehajúcimi onemocneniami, keď je nebezpečie prenosu a rozšírenia nemoci,

c) osobám podozrelým z onemocnenia prenosnou nemocou a osobám podozrelým z nákazy počas inkubácie [§ 14 písm. c)], ako i

d) nosičom choroboplodných zárodkov (§ 16).

§ 14

Okresný hygienik môže

a) nariadiť ochranné očkovanie osôb v okolí nemocného prenosnou nemocou,

b) zakázať alebo obmedziť po čas potrebný na vykonávanie dezinfekcie prevádzku v určitých miestnostiach, budovách a zariadeniach alebo prepravu určitými dopravnými prostriedkami,

c) podrobiť osoby, ktoré vošli priamo alebo nepriamo do styku s nákazou, pri ktorých sa však neprejavujú príznaky onemocnenia (podozrelé z nákazy), karanténe, ktorá spočíva v tom, že osoby podozrelé z nákazy sa oddelia od ostatných a sú lekárom vyšetrované a pozorované; karanténa sa vykonáva v bytoch, ústavoch, zariadeniach a na všetkých iných miestach, kde je to potrebné v záujme boja proti prenosným nemociam, prípadne v zariadeniach na ten účel zriadených orgánmi štátnej zdravotníckej správy, a to po čas, ktorý určí orgán hygienickej a protiepidemickej služby. Ak sú pre to dôvody, podrobí okresný hygienik osoby podozrelé z nákazy len čiastočnej karanténe, ktorá spočíva v zákaze určitých činností, pri ktorých by sa mohla nákaza šíriť [§ 13 písm. c)], a to po určitý čas, po ktorý tieto osoby sú tiež pod lekárskym dohľadom, Podľa okolností podrobí okresný hygienik tieto osoby len lekárskemu dohľadu, ktorý spočíva v tom, že sú na všetkých miestach svojho pobytu lekárom vyšetrované a pozorované; za tým účelom sú povinné sa hlásiť u obvodného (dielenského) lekára.

§ 15
Osobitné opatrenia pri epidémiách

(1) Ak vznikne nebezpečie epidémie, môže hlavný hygienik alebo s jeho súhlasom krajský hygienik nariadiť mimoriadne ochranné očkovanie proti prenosným nemociam všetkého obyvateľstva alebo jeho určitej skupiny.

(2) Ak je nebezpečie epidémie, môže okresný, prípadne krajský hygienik so súhlasom nadriadeného hygienika

a) zakázať alebo obmedziť výrobu, úpravu, úschovu, prepravu, dovoz, vývoz, predaj a iné nakladanie s predmetmi, ktorými sa môže šíriť nákaza, najmä s požívatinami, a v súčinnosti s orgánmi veterinárnej služby zakázať alebo obmedziť akékoľvek nakladanie so zvieratmi alebo surovinami živočíšneho pôvodu, ktorými sa môže šíriť nemoc prenosná zo zvierat na ľudí, prípadne nariadiť hubenie takých zvierat,

b) zakázať alebo obmedziť styk niektorých skupín obyvateľstva s ostatným obyvateľstvom, najmä obmedziť cestovanie obyvateľov niektorých oblastí a obmedziť dopravu niektorými oblasťami,

c) zakázať alebo obmedziť usporadúvaniu slávností, divadelných a filmových predstavení, športových a iných podnikov, verejných i súkromných zhromaždení a trhov,

d) uzavrieť detské a výchovné zariadenia každého druhu, ako i ubytovacie podniky, prípadne zastaviť prijímanie detí i dospelých do týchto zariadení a podnikov,

e) uzavrieť alebo obmedziť prevádzku zariadenia spoločného stravovania,

f) zakázať alebo obmedziť používanie studní, prameňov, rybníkov, potokov a riek, kúpalísk prírodných i krytých, očistných kúpeľov a práčovní,

g) nariadiť v rámci ohniskovej dezinfekcie obyvateľstvu hromadné hubenie škodlivých živočíchov.

§ 16
Nosiči choroboplodných zárodkov

(1) Všetky osoby, ktoré vylučujú zárodky brušného týfu, paratýfu B a ostatných salmonelos, úplavice a záškrtu, prípadne aj iné osoby vylučujúce choroboplodné zárodky alebo cudzopasníkov, ktoré musia byť hlásené a vedené v evidencii podľa § 2 ods. 3 (ďalej len „nosiči choroboplodných zárodkov“), musia sa podrobiť osobitným opatreniam nariadeným okresným hygienikom, aby sa zabránilo ohrozeniu zdravia občanov.

(2) Nosič choroboplodných zárodkov je povinný najmä

a) podrobiť sa stálemu lekárskemu dohľadu a pravidelnému bakteriologickému vyšetrovaniu, ako i liečeniu a ustanoviť sa za tým účelom do príslušného zdravotníckeho zariadenia,

b) zachovávať hygienické zásady podľa pokynov orgánov hygienickej a protiepidemickej služby alebo obvodného (dielenského) lekára,

c) podrobiť sa karanténe v prípadoch, keď sa mu to nariadi preto, že nezachováva pokyny zdravotníckych orgánov a ohrozuje tak svojím konaním zdravie iných osôb,

d) vykonávať stálu dezinfekciu výkalov podľa pokynov orgánov hygienickej a protiepidemickej služby,

e) hlásiť bez meškania každú, i zamýšľanú zmenu zamestnania a pobytu okresnému hygienikovi príslušnému podľa doterajšieho bydliska,

f) ak je to nariadené orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby, opustiť činnosť, pri ktorej by ohrozoval zdravie ostatných spolupracovníkov alebo osôb zverených jeho starostlivosti, alebo pri ktorej prichádza do styku priamo alebo nepriamo s požívatinami alebo s liečivami alebo inak ohrozuje zdravie občanov.

(3) Zamestnávateľ je povinný na výzvu orgánov hygienickej a protiepidemickej služby preradiť podľa možnosti svojho zamestnanca, ktorý sa stal nosičom choroboplodných zárodkov, na takú prácu, pri ktorej by neohrozoval zdravie ostatných spolupracovníkov alebo osôb zverených jeho starostlivosti, neprichádzal do styku priamo alebo nepriamo s požívatinami alebo inak neohrozoval zdravie občanov.

(4) Podrobné predpisy, najmä o evidencii nosičov choroboplodných zárodkov a o ich zamestnávaní vydá Ministerstvo zdravotníctva.

§ 17
Rekonvalescenti

(1) Rekonvalescenti po prenosných nemociach sú na rozkaz orgánov hygienickej a protiepidemickej služby povinní sa podrobiť podľa povahy svojej nemoci opatreniam uvedeným v § 16 ods. 2, a ak je to potrebné, sú vedení v evidencii. Ustanovenie § 16 ods. 3 platí obdobne i pre týchto rekonvalescentov.

(2) Podrobné predpisy vydá Ministerstvo zdravotníctva.

§ 18
Prevozy nemocných

Prevozy nemocných prenosnými nemocami môžu sa vykonávať len vozidlami zvlášť na to určenými. Organizáciu a spôsob prevozu určí Ministerstvo zdravotníctva osobitnými smernicami.

§ 19
Zaobchádzanie s materiálom obsahujúcim zárodky prenosných nemocí

(1) Laboratórne vyšetrovanie a skúmanie materiálu, ktorý obsahuje zárodky prenosných nemocí, je dovolené len v zdravotníckych a veterinárnych zariadeniach, ako i vo výskumných ústavoch, učilištiach a závodoch, pri ktorých vyplýva z výmeru o ich zriadení, že také vyšetrovanie a skúmanie je v súvislosti s ich činnosťou.

(2) Laboratórne vyšetrovanie a skúmanie materiálu, ktorý obsahuje zárodky prenosných nemocí, ako i odoberanie takého materiálu od osôb nemocných alebo podozrelých z onemocnenia alebo od osôb podozrelých z nákazy alebo zomrelých na prenosnú nemoc, ako i od zvierat nemocných nemocou prenosnou zo zvierat na ľudí alebo od zvierat podozrelých alebo uhynutých na takú nemoc je dovolené len lekárom a zverolekárom, prípadne iným osobám, ktoré na to majú osobitnú spôsobilosť a ktoré na to určí vedúci zariadenia, ústavu, učilišťa alebo závodu (odsek 1).

(3) Ministerstvo zdravotníctva vydá podrobné predpisy o tom, akú spôsobilosť musia mať osoby zaobchádzajúce s materiálom, ktorý obsahuje zárodky prenosných nemocí, ako sa s takým materiálom zaobchádza, ako majú byť umiestnené a zariadené priestory, v ktorých sa s takým materiálom zaobchádza, a ako má sa upraviť prevádzka v týchto priestoroch, prípadne v celom zariadení (ústave, učilišti, závode).

§ 20
Ochrana štátnych hraníc

O hygienickej a protiepidemickej ochrane štátnych hraníc platia osobitné predpisy.

§ 21
Výdavky a náhrady škody

(1) O výdavkoch na hygienické a protiepidemické opatrenia, ako i o náhrade škody v súvislosti s týmito opatreniami a o výdavkoch na liečenie prenosných nemocí platia osobitné predpisy.

(2) V záujme účinného liečenia môže štát poskytnúť hospodársku podporu nemocným tuberkulózou.

§ 22
Záverečné ustanovenia

Podľa § 17 odsek 1 zákona č. 4/1952 Zb., o hygienickej a protiepidemickej starostlivosti, sú zrušené všetky predpisy, pokiaľ sú v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia; najmä sú zrušené

1. zákon č. 60/1948 Zb., o boji proti nemociam prenosným na ľudí,
2. zákon č. 61/1948 Zb., o niektorých ochranných opatreniach proti tuberkulóze,
3. zákon č. 158/1949 Zb., o boji proti pohlavným nemociam.

§ 23

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. septembrom 1955.

Inž. Jankovcová v. r.

Plojhar v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.